

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/194/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8109223910
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kuchtová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:8109223910.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: F. Š. N., G. Q. X, H., zast. JUDr. Matúšom Hríbom, advokátom, Na hradbách 5, Bardejov, proti odporkyni: Slovenská republika - Ministerstvo obrany SR, Kutuzovova 8, Bratislava, o zaplatenie 2.001,59 eur s príslušenstvom, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 7. decembra 2012, č. k. 12C/102/2010-153, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo dňa 7. decembra 2012, č. k. 12C/102/2010-153, zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.001,59 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 746,78 eur od 11. 8. 2009 do zaplatenia, zo sumy 725,94 eur od 11. 9. 2009 do zaplatenia a zo sumy 528,87 eur od 11. 10. 2009 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania vo výške 819,53 eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa zistil, že navrhovateľ je profesionálny vojak na základe Kádrového rozkazu o prijatí do služobného pomeru vojak z povolania pod VVVO 0113/88 z 15. 7. 1988, v dočasnej službe, ktorú vykonáva vo Vojenskom útvare Prešov. Voči navrhovateľovi bolo dňa 22. 2. 2008 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie za pokračujúci prečin urážka medzi vojakmi podľa § 396 ods. 1 Trestného zákona. Trestné stíhanie sa skončilo schválením zmiernosti uzatvoreného dňa 17. 7. 2008 a zastavením konania uznesením Vojenského obvodového súdu v Prešove zo dňa 3. 9. 2008, sp. zn. 1T/11/2008, právoplatným dňa 20. 9. 2008. Navrhovateľ sa v tomto zmeri zaviazal uhradiť poškodenému npor. F. V. H. nemajetkovú ujmu vo výške 50.000,- Sk (1.659,70 eur).

Predmetom konania v prejednávanej veci bolo posúdenie nároku navrhovateľa na vyplatenie zrazených súm za príspevok na bývanie za sporné obdobie od 22. 2. 2008 do 15. 12. 2008. Odporkyňa sa na pojednávaní konanom na súde prvého stupňa dňa 7. 12. 2012 vyjadrila tak, že nemá výhrady voči výške žalovanej sumy a jej príslušenstvu, ale nárok navrhovateľa rozporovala čo do dôvodu, pretože mala za to, že príspevok na bývanie navrhovateľovi nepatrí, ak bolo voči nemu trestné stíhanie zastavené v dôsledku schválenia súdneho zmiernosti, a to vzhľadom na prechodné ust. § 213 zák. č. 346/2005 Z. z. Odporkyňa potvrdila, že navrhovateľovi bol príspevok na bývanie strhnutý trikrát.

Súd prvého stupňa po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 2 ods. 1, 2 Trestného poriadku, § 169, § 171 ods. 1, § 172 ods. 1 až 4, 6, 7 a 9 zák. č. 346/2005 Z. z., v znení platom do 31. 8. 2008 a § 172 ods. 1 až 4, 6, 7 a 9 zák. č. 346/2005 Z. z., v znení platnom k 1. 9. 2008. Uviedol, že medzi účastníkmi konania bola spornou jedine skutočnosť, podľa ktorého znenia zák. č. 346/2005 Z. z. je potrebné uplatnený nárok posudzovať. Navrhovateľ zastával názor, že vec treba posudzovať podľa §

172 ods. 4 zák. č. 346/2005 Z. z. v znení platnom do 30. 8. 2008, keďže trestné stíhanie voči nemu sa začalo za účinnosti tohto zákona, a to dňom 22. 2. 2008. Podľa odporkyne však nárok navrhovateľa na príspevok na bývanie zanikol a treba ho posudzovať podľa § 172 ods. 4 zák. č. 346/2005 Z. z. účinného od 1. 9. 2008, ktorý vylučoval možnosť, ak bol schválený zmiar medzi obvineným a poškodeným, aby mu za toto obdobie patril príspevok na bývanie. Odporkyňa tiež poukazovala na prechodné ust. § 213 zák. č. 346/2005 Z. z. účinného od 1. 9. 2008, podľa ktorého, profesionálnemu vojakovi, ktorému bol priznaný príspevok na bývanie podľa predchádzajúceho právneho predpisu, sa príspevok poskytuje vo výške a za podmienok podľa § 169 až § 172. Súd prvého stupňa v tejto súvislosti poukázal na ust. § 172 ods. 3 písm. a/ zák. č. 346/2005 Z. z., podľa ktorého rovnako v znení účinnom do 31. 8. 2008, ako aj od 1. 9. 2008, nárok na výplatu príspevku na bývanie vznikne profesionálnemu vojakovi v dočasnej štátnej službe opätovne odo dňa rozhodnutia súdu o jeho oslobodení spod obžaloby alebo zastavenia trestného stíhania tohto profesionálneho vojaka. Za podstatnú považoval skutočnosť, že trestné stíhanie voči navrhovateľovi bolo zastavené. Súd prvého stupňa sa preto stotožnil s názorom právneho zástupcu navrhovateľa, že po zastavení trestného stíhania navrhovateľa uznesením sp. zn. 1T/11/2008 zo dňa 3. 9. 2008, právoplatným dňa 20. 9. 2008, nielenže navrhovateľovi vznikol nárok na opätovné, pozastavené vyplácanie príspevku na bývanie, ale mu vznikol nárok taktiež na jeho spätnú výplatu za obdobie trestného stíhania od 22. 2. 2008 doposiaľ, čo predstavuje žalovanú sumu 2.001,59 eur. Ďalej súd prvého stupňa uviedol, že podľa § 172 ods. 1 zák. č. 346/2005 Z. z., v znení účinnom do 31. 8. 2008 i po 1. 9. 2008, nárok na príspevok na bývanie a jeho výplatu zanikne profesionálnemu vojakovi v dočasnej štátnej službe skončením služobného pomeru. Keďže navrhovateľovi v dočasnej službe služobný pomer neskončil a toto mal byť jediný dôvod, kedy by navrhovateľovi nárok na príspevok a jeho výplatu zanikol, odporkyňa podľa súdu prvého stupňa nemala dôvod na to, aby mu na príspevok na bývanie a jeho výplatu po zastavení trestného stíhania, čo bolo právoplatne skončené dňa 20. 9. 2008, siahla a tento mu nevyplatila. Súd prvého stupňa pritom prihliadol aj na účel zákona a tohto ustanovenia, ktoré sleduje logicky a spravodlivo to, aby bol sankcionovaný vojak, ktorý by sa dopustil trestného činu, za ktorý by bol právoplatne odsúdený v dočasnej štátnej službe a v súvislosti s tým by došlo k ukončeniu jeho služobného pomeru, čím by mu zanikol i nárok na príspevok na bývanie. Okrem toho je potrebné zohľadniť aj princíp zákazu retroaktivity právnych noriem, t. j. zákazu spätného pôsobenia právnych predpisov a už vôbec nie tých, ktoré by mohli byť pre účastníka nevýhodnejšie alebo nepriaznivejšie, ako právne predpisy platné a účinné v čase vzniku právneho vzťahu, trvania právneho stavu alebo vykonania právneho úkonu. Nakoľko v čase začatia trestného stíhania navrhovateľa dňa 22. 2. 2008 bola platná a účinná úprava ust. § 172 ods. 4 zák. č. 346/2005 Z. z. v znení do 31. 8. 2008, je podľa súdu prvého stupňa neprípustné, aby bol v danej veci retroaktívne použitý nový právny predpis a dokonca v neprospech navrhovateľa. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa vyhodnotil návrh navrhovateľa ako dôvodný v celom rozsahu, keď medzi účastníkmi konania nebola sporná výška žalovanej sumy ani jednotlivé neoprávnene vykonané zrážky zo mzdy navrhovateľa.

Zároveň, keďže súd prvého stupňa mal preukázané, že odporkyňa nezaplatila navrhovateľovi dlžnú sumu 2.001,59 eur, uložil jej s poukazom na ust. § 517 ods. 1 prvá veta a ods. 2 Obč. zák. a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. aj povinnosť zaplatiť navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške 9 % ročne z jednotlivých vykonaných zrážok zo mzdy t. j. zo sumy 746,78 eur od 11. 8. 2009 do zaplatenia, zo sumy 725,94 eur od 11. 9. 2009 do zaplatenia a zo sumy 528,87 eur od 11. 10. 2009 do zaplatenia. Postupoval pritom v súlade s čl. 1 Služobného predpisu č. 6, podľa ktorého výplatný termín profesionálneho vojaka je 10. deň kalendárneho mesiaca, a teda 1. deň omeškania odporkyne s jednotlivými zrazenými príspevkami bol 11. deň toho ktorého mesiaca.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a ich náhradu priznal úspešnému navrhovateľovi. Náhrada trov konania navrhovateľa pozostáva zo zaplatených súdnych poplatkov vo výške 120,- eur (88,- eur + 32,- eur) a z trov právneho zastúpenia za 8 úkonov právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, žalobný návrh, rozšírenie žaloby, námietka postúpenia vecí, vyjadrenie k odporu, odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na zmenu účastníka konania, prevzatie zastúpenia a vyjadrenie) celkom vo výške 699,53 eur, t. j. trovy konania navrhovateľa spolu predstavujú 819,53 eur.

Proti tomuto rozhodnutiu súdu prvého stupňa podala odvolanie odporkyňa. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a návrh v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol. Uviedla, že uznesením z 22. 2. 2008, ktoré nadobudlo právoplatnosť v ten istý deň, bolo voči navrhovateľovi podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie za pokračujúci prečin urážky medzi vojakmi podľa § 396 ods.

1 Trestného zákona. Týmto dňom podľa odporkyne navrhovateľovi priamo zo zákona podľa § 172 ods. 2 písm. b/ zák. č. 346/2005 Z. z. zanikol nárok na výplatu príspevku na bývanie. Navrhovateľ teda už nemal nárok na výplatu príspevku na bývanie ani na samotný príspevok na bývanie. Nadobudnutím právoplatnosti uznesenia o začatí trestného stíhania navrhovateľa súčasne v zmysle § 156 ods. 1 písm. d/ zák. č. 346/2005 Z. z. vzniklo odporkyňi oprávnenie vykonávať zrážky z platu navrhovateľa (za príspevok na bývanie alebo jeho časť, na ktorú nárok nevznikol). Odporkyňa mala za to, že vykonávanie zrážok z platu navrhovateľa na úhradu protiprávne vyplácaného (zaniknutého) príspevku na bývanie bolo v súlade s právnou úpravou a bolo vykonané bez akejkoľvek súvislosti s ust. § 172 ods. 4 zák. č. 346/2005 Z. z. Pokyn na vykonanie zrážok z platu navrhovateľa vydal veliteľ VÚ 6335 Prešov vo svojom vnútornom rozkaze č. 140/2009 z 30. 7. 2009 (vydanom po zrušení predchádzajúcich rozhodnutí o zrážke zo mzdy a vrátení preplatku zo dňa 30. 9. 2008 č. LZ PO-4071-4/2008 a zo dňa 14. 1. 2009 č. LZPO-153-4/2009), v ktorom určil aj výšku týchto zrážok, nakoľko navrhovateľovi zanikol nárok na výplatu príspevku na bývanie v období od 22. 2. 2008 do 15. 12. 2008.

Ďalej odporkyňa poukázala na ust. § 172 ods. 3 písm. a/ zák. č. 346/2005 Z. z. v znení účinnom v čase začatia trestného stíhania, t. j. od 22. 2. 2008, v zmysle ktorého nárok na výplatu príspevku na bývanie vznikne profesionálnemu vojakovi v dočasnej štátnej službe opätovne odo dňa rozhodnutia súdu o jeho oslobodení spod obžaloby alebo zastavení trestného stíhania tohto profesionálneho vojaka. Podľa tohto ustanovenia teda profesionálnemu vojakovi nemohol opätovne vzniknúť nárok na výplatu príspevku na bývanie spätne, ale vždy len odo dňa rozhodnutia súdu o jeho oslobodení spod obžaloby alebo zastavení trestného stíhania. Ust. § 172 ods. 4 zák. č. 346/2005 Z. z. účinného v dobe začatia trestného stíhania (do 31. 8. 2008), o ktoré súd prvého stupňa oprel svoje rozhodnutie, podľa odporkyne obsahuje osobitnú právnú úpravu výlučne len pre prípad, ak bol profesionálny vojak vzatý do väzby, čo nie je prípad navrhovateľa. U navrhovateľa došlo k zastaveniu konania schválením zmiery podľa § 220 Trestného poriadku. Odporkyňa zastávala názor, že chýba aj logický a právny dôvod, prečo by mu mal nárok na výplatu príspevku na bývanie vzniknúť spätne. Inštitút zániku nároku na výplatu príspevku na bývanie v prípade začatia trestného stíhania stratil akýkoľvek zmysel. Uviedla, že ak bolo trestné stíhanie zastavené podľa § 215 Trestného poriadku, pretože obvinený nie je trestne zodpovedný, chýba dôvod, pre ktorý by mu nemal byť príspevok na bývanie spätne doplatený. Ak však navrhovateľ uzavrel zmiery podľa § 220 Trestného poriadku, bolo nesporne preukázané, že obvinený sa konania, pre ktoré bol trestne stíhaný, dopustil a k uvedenému konaniu sa priznal a zaviazal sa nahradiť škodu. Účelom ust. § 172 ods. 4 zák. č. 346/2005 Z. z. je spätne doplatenie príspevku na bývanie tým profesionálnym vojakom, voči ktorým bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodov podľa § 215 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/, f/ a h/ Trestného poriadku.

Podľa odporkyne navrhovateľ nemal právny nárok na opätovný vznik nároku na príspevok na bývanie spätne odo dňa začatia trestného stíhania ani podľa právnej úpravy účinnej v dobe nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o schválení zmiery a zastavení trestného stíhania. Od 1. 9. 2008 bolo totiž dovtedajšie znenie ust. § 172 ods. 4 zák. č. 346/2005 Z. z. nahradené znením, v ktorom je vyslovene uvedené, že ak dôjde k zastaveniu trestného stíhania profesionálneho vojaka, okrem zastavenia trestného stíhania tým, že sa schváli zmiery, patrí mu odo dňa začatia trestného stíhania príspevok na bývanie vo výške, ktorá mu patrila pred dňom začatia trestného stíhania. Odporkyňa taktiež poukázala na prechodné ust. § 213 zák. č. 346/2005 Z. z., z ktorého podľa nej vyplýva, že vojakovi, ktorému bol priznaný príspevok na bývanie podľa predchádzajúceho právneho predpisu, teda účinného do 31. 8. 2008, čo je aj navrhovateľov prípad, sa poskytuje príspevok vo výške a za podmienok podľa § 169 až § 172, teda už novelizovaného zákona účinného od 1. 9. 2008. Odporkyňa nesúhlasila s právnym názorom súdu prvého stupňa, že platí všeobecný zákaz retroaktivity právnych noriem. V tejto súvislosti odkázala na ustálenú judikatúru, predovšetkým uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky SR č. k. PL. ÚS 3/00-55 a záver, že retroaktívny zákon nemusí vždy porušovať ústavu. Ust. § 213 zák. č. 346/2005 Z. z. je podľa odporkyne osobitne upravená nepravá retroaktivita.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania. V plnom rozsahu sa stotožnil s právnym posúdením vykonaným prvostupňovým súdom. Mal za to, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku jasne vyplýva, že súd prvého stupňa sa otázkou retroaktivity zaoberal a ústavnokonformne dospel k záveru o nemožnosti retroaktívneho pôsobenia novely zákona v danom prípade. Zo samotných ustanovení dotknutej novely podľa navrhovateľa vyplýva, že zákonodarca nemal v úmysle jej

retroaktívne pôsobenie, inak by to normatívne vymedzil ako v iných prípadoch tzv. nepravěj retroaktivity. Právno-teoretická konštrukcia nepravěj retroaktivity preto nemá v danej veci možnosť aplikácie.

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, prejednal odvolanie odporcu bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ je na základe kádrového rozkazu o prijatí do služobného pomeru vojaka z povolania pod č. VVVO 0113/88 z 15. 7. 1988 profesionálny vojak v služobnom pomere v dočasnej štátnej službe so zaradením pod vojenský útvar 6335 Prešov. Navrhovateľovi v zmysle § 169 a nasl. zák. č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov patril príspevok na bývanie. Dňa 22. 2. 2008 bolo voči navrhovateľovi vznesené obvinenie za pokračujúci prečin urážka medzi vojakmi podľa § 396 ods. 1 Trestného zákona. Trestné stíhanie bolo ukončené uznesením Vojenského obvodového súdu v Prešove zo dňa 3. 9. 2008, sp. zn. 1T/11/2008, právoplatným dňa 20. 9. 2008, ktorým bol schválený zmier uzatvorený dňa 17. 7. 2008 medzi navrhovateľom ako obvineným a poškodeným npor. F. V. H., pričom navrhovateľ ako obvinený sa zaviazal uhradiť poškodenému nemajetkovú ujmu vo výške 50.000,- Sk (1.659,70 eur) v mesačných splátkach po 10.000,- Sk (331,94 eur) počnúc mesiacom august 2008. Zároveň uvedeným rozhodnutím bolo zastavené trestné stíhanie navrhovateľa podľa § 220 ods. 1 Trestného poriadku. V nadväznosti na tieto skutočnosti bolo denným rozkazom veliteľa vojenského útvaru 6335 Prešov zo dňa 30. 7. 2009, ročník 2009, čiastka 140, čl. 20, na základe ust. § 169 a nasl. zák. č. 146/2005 Z. z. v súlade so stanoviskom Úradu právnych služieb Ministerstva obrany SR č. UPS-139/2009 rozhodnuté o zániku nároku navrhovateľa na výplatu príspevku na bývanie v období od 22. 2. 2008 do 15. 12. 2008 (keď predchádzajúce rozhodnutia o zrážkach z platu č. LZPO-4071-3/2008 zo dňa 30. 9. 2008 a o zrážke zo mzdy a vrátení preplatku č. LZPO-153-4/2009 zo dňa 14. 1. 2009 boli na základe odvolania navrhovateľa zrušené v rámci autoremedúry, nakoľko ani vôbec nemali byť vydané). Na základe uvedeného denného rozkazu odporkyňa zrazila navrhovateľovi údajný preplatok na príspevku na bývanie za obdobie od 22. 2. 2008 do 15. 12. 2008 v sume celkom 2.001,59 eur v troch častiach, a to v mesiaci júl 2009 v sume 746,78 eur, v mesiaci august 2009 v sume 725,94 eur a v mesiaci september 2009 v sume 528,87 eur.

Navrhovateľ sa v konaní po pripustení zmeny petitu uznesením súdu prvého stupňa zo dňa 9. 5. 2012, č. k. 12C/102/2010-98, právoplatným dňa 25. 5. 2012, domáhal voči odporkyňi zaplata sumy 2.001,59 eur s príslušenstvom práve titulom vyššie uvedených, podľa navrhovateľa neoprávnene vykonaných, zrážok z platu, nakoľko mal za to, že jeho nárok na výplatu príspevku na bývanie za obdobie od 22. 2. 2008 do 15. 12. 2008 nezanikol.

Vzhľadom na zistený skutkový stav, má odvolací súd zhodne s odporkyňou za to, že vznesením obvinenia a začatím trestného stíhania voči navrhovateľovi dňa 22. 2. 2008 došlo priamo zo zákona k zániku nároku navrhovateľa na výplatu príspevku na bývanie v zmysle § 172 ods. 2 písm. b/ zák. č. 346/2005 Z. z. Medzi účastníkmi konania aj v odvolacom konaní zostala spornou skutočnosť, či po zastavení trestného stíhania vznikol navrhovateľovi nárok na výplatu príspevku na bývanie spätne ku dňu vznesenia obvinenia. Súd prvého stupňa vychádzal z ust. § 172 ods. 3 písm. a/ zák. č. 346/2005 Z. z., podľa ktorého nárok na výplatu príspevku na bývanie vznikne profesionálnemu vojakovi v dočasnej štátnej službe opätovne odo dňa rozhodnutia súdu o jeho oslobodení spod obžaloby alebo zastavenia trestného stíhania tohto profesionálneho vojaka. Z uvedeného ustanovenia však podľa odvolacieho súdu vyplýva len to, že oslobodením profesionálneho vojaka spod obžaloby alebo zastavením jeho trestného stíhania mu opätovne vznikne nárok na výplatu príspevku na bývanie odo dňa rozhodnutia o niektorej z uvedených skutočností a nie aj to, že by tento nárok patril vojakovi spätne ku dňu vznesenia obvinenia za celé obdobie, počas ktorého bol pozastavený. Súd prvého stupňa preto podľa názoru odvolacieho súdu nepostupoval správne, keď sa stotožnil s názorom právneho zástupcu navrhovateľa, že uvedený nárok nielenže vznikol navrhovateľovi opätovne, ale aj spätne za obdobie trestného stíhania. Takýto záver z ust. § 169 a nasl. zák. č. 346/2005 Z. z., upravujúcich príspevok profesionálnych vojakov na bývanie, nevyplýva. Nárok na spätnú výplatu príspevku na bývanie upravuje ust. § 172 ods. 4 zák. č. 346/2005 Z. z. Podľa tohto ustanovenia, v znení účinnom do 31. 8. 2008, ak súd rozhodne o oslobodení profesionálneho vojaka v dočasnej štátnej službe spod obžaloby, alebo ak dôjde k zastaveniu trestného stíhania tohto profesionálneho vojaka, patrí mu odo dňa vzatia do väzby príspevok na bývanie vo výške,

ktorá mu patrila pred dňom vzatia do väzby. Upravené znenie § 172 ods. 4 zák. č. 346/2005 Z. z. účinné od 1. 9. 2008 už okrem vzatia do väzby výslovne priznáva spätnú výplatu príspevku na bývanie aj odo dňa začatia trestného stíhania (vo výške, ktorá mu patrila pred dňom vzatia do väzby alebo pred dňom začatia trestného stíhania), a to v prípade, ak súd rozhodol o oslobodení spod obžaloby alebo ak bolo trestné stíhanie zastavené, avšak s výnimkou prípadu zastavenia trestného stíhania schválením zmiernosti medzi obvineným a poškodeným. Ust. § 172 ods. 4 zák. č. 346/2005 Z. z. účinné do 31. 8. 2008 teda vôbec neupravovalo nárok na spätnú výplatu príspevku na bývanie po zastavení konania. Vyplýva to aj z dôvodovej správy k zák. č. 144/2008 Z. z., ktorým bol s účinnosťou od 1. 9. 2008 zmenený zák. č. 346/2005 Z. z. okrem iného aj v ust. § 172 ods. 4 a ktorá túto zmenu odôvodnila spresnením ust. § 172 ods. 4, pretože podľa doterajšieho znenia bolo riešené doplatenie príspevku na bývanie len v prípadoch vzatia profesionálneho vojaka do väzby, pričom sa navrhovalo doplatenie príspevku na bývanie aj pre prípady oslobodenia spod obžaloby alebo zastavenia trestného stíhania, okrem zastavenia trestného stíhania, ku ktorému došlo z dôvodu schválenia zmiernosti medzi obvineným a poškodeným. Vylúčením zmiernosti sa podľa dôvodovej správy malo zabrániť účelovému konaniu profesionálnych vojakov. Z toho je podľa názoru odvolacieho súdu zrejmé, že tak podľa cit. ust. v znení účinnom do 31. 8. 2008 ako ani v znení účinnom od 1. 9. 2008 navrhovateľovi nemohol vzniknúť nárok na spätné vyplatenie príspevku na bývanie od začatia trestného stíhania, keďže trestné stíhanie navrhovateľa bolo zastavené práve pre schválenie zmiernosti medzi ním a poškodeným. Odvolacie námietky odporkyne v tomto smere preto odvolací súd považoval za dôvodné. Odporkyňa však vzhľadom na uvedené oprávnenie a v súlade s § 156 ods. 1 písm. d/ zák. č. 346/2005 Z. z. vykonala zrážky z platu navrhovateľa za príspevok na bývanie alebo jeho časť, na ktorú navrhovateľovi nárok nevznikol, hoci mu bol vyplatený, len za obdobie od 22. 2. 2008 do 20. 9. 2008. Od 20. 9. 2008, t. j. od právoplatnosti uznesenia o schválení zmiernosti a zastavení trestného stíhania, do konca žalovaného obdobia, t. j. do 15. 12. 2008, podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľovi mohol opätovne vzniknúť nárok na výplatu príspevku na bývanie ako to vyplýva z ust. § 172 ods. 3 písm. a/ zák. č. 346/2005 Z. z.

Nakoľko v danej veci bola sporná aj skutočnosť, či je potrebné postupovať podľa zák. č. 346/2005 Z. z., v znení účinnom v čase vznesenia obvinenia voči navrhovateľovi dňa 22. 2. 2008, t. j. v znení účinnom do 31. 8. 2008 alebo v znení účinnom po tomto dátume v čase zastavenia trestného stíhania navrhovateľa, odvolací súd pre úplnosť uvádza, že keďže prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. 9. 2008 zavedeným zák. č. 144/2008 Z. z. neboli prijaté, je potrebné pri riešení otázky aplikácie príslušného znenia právneho predpisu vychádzať z právnej teórie a platných ústavných princípov. Pri zmene právneho predpisu platí všeobecné pravidlo, že právne vzťahy, ktoré vznikli za platnosti a účinnosti skoršieho právneho predpisu, teda pred prijatím zmeny, sa aj po jeho zmene neskorším právnym predpisom naďalej spravujú právnym predpisom za účinnosti ktorého vznikli, ak neskorší právny predpis neustanovuje inak. Hmotnoprávne normy sa preto neuplatňujú na účinky, ktoré vznikli pred nadobudnutím ich účinnosti, ale odo dňa nadobudnutia ich účinnosti upravujú všetky budúce účinky situácií, ktoré vznikajú na základe skorších právnych predpisov (okrem situácií, keď sú splnené výnimočné podmienky na retroaktívne uplatňovanie, čo nie je prípad prejednávanej veci). Na základe uvedeného je podľa názoru odvolacieho súdu pri posudzovaní otázky spätného vyplatenia príspevku na bývanie navrhovateľovi potrebné aplikovať ustanovenia zák. č. 346/2005 Z. z., v znení účinnom v čase zastavenia trestného stíhania voči navrhovateľovi (právoplatne zastavené bolo dňa 20. 9. 2008), t. j. v znení účinnom od 1. 9. 2008, keďže tento moment je rozhodujúci pre vznik nároku na spätné vyplatenie príspevku na bývanie a v zmysle vyššie uvedeného ide o budúci účinok situácie vzniknutej na základe skorších právnych predpisov. Pokiaľ odporkyňa vo svojom odvolaní poukazovala na prechodné ust. § 213 zák. č. 345/2006 Z. z. Odvolací súd uvádza, že toto ustanovenie nebolo prijaté v súvislosti so zmenami zavedenými zák. č. 144/2008 Z. z. s účinnosťou od 1. 9. 2008, ale ide o pôvodné ustanovenie zák. č. 346/2005 Z. z., ktoré je prechodným ustanovením vo vzťahu k aplikácii tohto zákona na príspevok na bývanie poskytovaný podľa predchádzajúceho právneho predpisu (t. j. zák. č. 370/1997 Z. z. o vojenskej službe).

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. a podľa ods. 2 tohto ustanovenia mu vec vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní súd prvého stupňa bude musieť vec opätovne prejednať, posúdiť dôvodnosť nároku uplatneného navrhovateľom v súlade s ust. § 172 ods. 4 zák. č. 346/2005 Z. z. a následne na základe vykonaného dokazovania rozhodnúť o merite veci. Súd prvého stupňa pritom bude povinný riadiť sa právnym názorom odvolacieho súdu uvedeným vyššie (§ 226 O. s. p.).

Navyše z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ zaslal vyjadrenie k odvolaniu odporcu (viď č. I. 166), ktoré súd prvého stupňa nezaslal na vedomie protistrane.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu právnou úpravou, za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. NS SR vo svojich rozhodnutiach má za to, že ak aj vyjadrenie k odvolaniu nie je doručované protistrane, dochádza k porušeniu práva takého účastníka na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) a k odňatiu možnosti tohto účastníka konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Bude preto povinnosťou súdu prvého stupňa, aby vyjadrenie k odvolaniu odporcu z č. I. 166 doručil odporcovi na vedomie.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne o trovách prvostupňového i odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e príпустné.